

Bányai Zsuzsanna

MOME Animáció szak

MA Elméleti Szakdolgozat összefoglalás

Szakdolgozat címe: Kedves naplóink

*Alcíme: Utazások dokumentációjaként, sketchbookok alapján
készült filmek elemzése*

Szakdolgozat konzulense: Horányi Attila

Diploma témavezető: Fülöp József

DOLGOZAT FELÉPÍTÉSE:

- 1. Bevezetés** (témabemutató, elemzési szempontok bemutatása: rendezés és ennek eszközei; történetalkítás, dramaturgiai felépítés; vizuális és hang megoldások.)
- 2. Filmek elemzése**
- 3. Befejezés** (Úton egy új műfaj kialakulása felé)

TÉMA:

A sketchbook vagy vizuális napló, személyes tárgy, ami képben és írásban rögzíti a naplótulajdonos benyomásait, aktuális gondolatait. Önálló lapokból áll, amelyek között nincs folytonos ok-okozati összefüggés, de ha a könyvek lapjait egymás után lapozva nézzük, a rajzokból és szövegekből gyakran összeállnak mikrotörténetek, személyiségek és személyek közötti viszonyok bontakoznak ki.

Kortárs animációsfilm fesztiválok színpadon szereplő filmek között megjelentek olyan filmek, amelyek a kiindulási alapja egyértelműen az alkotó sketchbookja. Maga a könyv is szerepel a filmekben, dokumentálja a múltban történt eseményeket, amiket átélte az alkotó. A sketchbook nem csak utazások emlékének rögzítésére alkalmas, és nem csak ilyen témában készítenek ez alapján filmet, de az általam elemzett filmek egy-egy utazásnak a dokumentációi.

Az általam elemzett filmek a következők:

Bastien Dubois: Madagascar, Carnet du Voyage;
José Miguel Ribeiro: Viagem a Cabo Verde;
Isabel Herguera: Ámár.

Madagascar Carnet du Voyage – Madagaszkár, egy utazás naplója. (Franciaország, 2009, 11') Rendező: Bastien Dubois .

A főszereplő, aki maga a rendező, madagaszkári utazásakor meghívást kap egy temetési szertartásra, ami az európai kultúrkörben megszokottól eltérő módon zajlik.

- A legnagyobb vizuális sokszínűség ezt a filmet jellemzi, minden snittje külön grafikai világ, a történet mégis követhető, a főszereplő figura is felismerhető.
- A sketchbook megjelenik, mint szereplő.
- Sok a szubjektív kameraállás, mégis alig tudunk meg valamit a rendező látottakkal kapcsolatos véleményéről
- Nincs hang narráció, zene hangulatkeltő elemként jelenik meg.

Viagem a Cabo Verde – Utazás a Zöldfoki Szigetekre (Portugália, 2010, 17') rendező: José Miguel Ribeiro

A főszereplő aki maga a rendező, elutazik a Zöldfoki szigetekre, hogy harmóniát teremtsen magában, a város és a túlhajszoló munka elől természeti közegbe menekülve.

- Van kerettörténet és hangí narráció. (a történetelmeseléshez, és a látottak bemutatásához külön vizuális világ kapcsolódik)
 - A sketchbook megjelenik, mint szereplő.
 - Szokatlan, grafikailag előkészített és morfos képváltások vannak benne.
 - Zene: nem csak hangulatkeltő, minden egyes hangnak zsigeri érzelmi megfelelője van a film-ben,
- (kettős narráció- szóban (gondolatok) és zenében (érzelmek) is.)

Ámár – Amar (Spanyolország, 2010, 8') rendező: Isabel Herguera

A főszereplő, Inéz, aki nem azonos a rendezővel, Indiába utazik, hogy meglátogassa barátját, ahogy azt legutóbb megígérte. Mire újra találkozik a barátjával, Amarral, addigra az illető idegkórházba kerül, és már nem ismeri fel őt.

- A film két idősíkon fut, a jelenet képen látjuk, a múltat pedig szóban halljuk.
- Nem egy bizonyos utazás alapján készült, hanem utazások benyomásai alapján (kiállítás is készült az anyagból)
- Zene hangulatkeltésre, aláfestésre szolgál, érzelmeket kíséri.
- Visszatérő elem egy mitológiai hős, Ganesha, experimentális animációs részek is megjelennek.

Közös vonások:

önreflektív, saját magukról szóló filmek.

utazás, mint inspiráció

vizuális sokszínűség,

elmélyült alkotói hozzáállás (több figyelmet és koncentrációt jelent lefesteni, lerajzolni valamit, mint lefényképezni egy utazás alkalmából.)

párhuzam az internetes kultúrával: blogok, közösségi oldalak.

Sok az önkitáró, naplózós megjelenés, de ez ilyen formában és mennyiségben elveszti az értékét, súlyát, és a személyességét (önmagát teszi lehetetlenné)

(Az intim dolgok kitárása nagy közönség elé...)

A filmeknél ez a megjelenési forma (ti a napló) tartalmat és az elmélyülést nem teszi lehetetlenné, a fotós példa miatt fenn.

Sőt, a vizuális sokszínűséget is megmagyarázzák, ami régebben szakmaiatlan lett volna (ezt magyarázzam el...)

Mindezt a napló köré rendeződés fogja össze, ami maga a kiindulási alap.

Tanulságok és kapcsolódás a szakmai előkészítettségemhez:

A diplomafilmem is utazási élmény és sketchbook alapján készül.

tanulságok az elemzések alapján

- készíthető olyan film, amely vizuálisan sokszínű, akár minden snittje más, mégis a történetvezetését érti a néző. (Madagascar)
- zene fontossága- minden egyes hang számít (Zöldfoki)
- plánozási kérdések- hogyan indul egy film, hogyan vezet fel egy történetet egy-egy alkotó és a grafikailag előkészített vágások érdekessége. (Zöldfoki)
- Amarnál kompozíciók, és experimentális elemek használata a narrációba beleépítve a történetmesélés megtörése nélkül

